

► Istenem, hogy rohan az idő. Amikor annak idején arról értesültem, hogy a TMT-nek közel ezer előfizetője van, nagyon meglepődtem. Ekkor gondoltam tulajdonképpen arra, hogy a lap hézagpótló. Ennek tudatában álltam neki a szerkesztésnek, és a lap küllemének "csinosítását" is elindítottam.

► *Ez nyilván kapcsolatban volt azzal az információs és technikai-technológiai pezsgéssel, amelyről az imént beszéltél.*

► Minden bizonnyal, de ez a pezsgés nem tartott soká. Ötöszendős UNESCO-megbízatásom lejártával hazatérve megdöbbenve láttam a változást: az információs és könyvtári szakemberek érdeklődése megcsappant, már nem törekedtek arra, hogy értékes gondolataikat közreadják. Tapasztalataim nemcsak az íráskedv megcsappanásában voltak negatívak, hanem az olvasási kedvében is. Sajnálattal kellett tapasztalnom, hogy az új generáció íráskészségével is baj van.

► *Mintha a legutóbbi időben mindhárom általad kritizált irányban javulás következett volna be. Talán a társadalmi földrengés hatására, amely szakmánkat is megrázta. Bár "helyrerázta" volna.*

► A javuláshoz természetesen gratulálok.

► *S mit üzensz az évforduló alkalmával a mának és a holnapnak?*

► Nem szívesen vállalkozom ilyesmire. Egy gondolatot azonban mégis szeretnék kiemelni. Nincs teljes körű információ nemzetközi kapcsolatok nélkül. Ehhez azonban érett politikai tudat, elmélyült szakismeret és minél gazdagabb nyelvismeret szükséges.

► *Innen nézvést mi a TMT feladata?*

► Figyelemmel kísérni a nemzeti és a nemzetközi információs szervezetek vállalkozásait, kezdeményezéseit, megkísérelni a hazai talajra átültetni mindazt, ami belőlük hasznosíthatónak látszik, mozgósítani a hazai információs problémák megoldására. Ezek volnának a lap standard feladatai. S ha e sok feladat megoldására rátermett fiatal munkatársakat is sikerül bevonni, biztosítottak látom a TMT további sikeres részvételét a magyar szakkönyvtári és információs közéletben.

► *Úgy legyen. Köszönöm a beszélgetést. Nyugodj békében.*

A Végh Ferenc által készített interjú felhasználásával írta: Futala Tibor

Information Bank és Business Index – hazai üzleti-piaci információszolgáltatások

Az információ sok lényeges eleme közül a legfontosabbak azok, amelyek az eladhatóságát biztosítják. Az információ irányát, célját a piac mozgatja, ezt hazánkban tovább erősíti a társadalom minden szintjén végbemenő átalakulási folyamat.

Korábban megszoktuk, hogy vagy nincs információ, vagy van, de az pontatlan vagy szándékosan torzított, ámbár ingyenes! Az információs piac hazánkban most van kialakulóban, dinamikus átalakuláson megy keresztül, de alapjaiban már létezik, és hatalmas fejlődés előtt áll.

Az információs piac felmérése annak meghatározása, hogy:

- mire van igény,
- mit lehet összegyűjteni,
- mit lehet (és mennyiért) eladni,
- mire lesz holnap, holnapután igény.

Mivel igény szinte minden típusú információra van, feladatunk megszerezni, pontosítani, naprakészé tenni azokat az adatokat, amelyeket már valahol valakik összegyűjtöttek, továbbá átvenni a másoknál bevált adatbázisokat, illetve segíteni azok továbbfejlesztését, értékesítését, és a ma létező hatalmas adattömegeket a gazdasági vérkeringésbe elhelyezni. Ehhez létre kell hozni a megfelelő infrastruktúrát.

Az *Information Bank* – a piac igényeinek elemzése, rendszerbe foglalása, és a szükséges marke-

tingmunka elvégzése után – 34 kisebb-nagyobb önálló programcsomag kialakítását kezdte meg, saját és külső adatbázisokra támaszkodva.

Saját adatbázis:

- szakmák, szolgáltatások – szaknévsor;
- különféle jogi információs rendszerek és források egységes rendszerben való kezelése.

Külső adatbázisok:

- MTI – általános, gazdasági, politikai és sajtóadatbázisai;
- Creditreform-Interinfo – nemzetközi céginformációs adatbázis;
- Hunginfo – magyar céginformációs adatbázis.

A következőkben összefoglaljuk a Transeurope Information Bank jelenlegi helyzetét.

Infrastrukturális háttér: az Information Bank és a Business Index számítástechnikai rendszere

Az Information Bank és a Business Index kiszolgálására installált rendszer fő részei a következők:

1. VAX 3100 modell 40-es központi számítógép

- 24 MB memória,
- 2,0 GB háttértár-kapacitás,
- korlátlan felhasználói kezelés,
- 95 MB TK50 cartridge meghajtó,

- ▶ 644 MB CD-ROM meghajtó,
- ▶ VMS 5.5 operációs rendszer,
- ▶ Dec-net full hálózati szoftver,
- ▶ X.25 csomagkapcsolt hálózati csatlakozás,
- ▶ Ethernet-hálózati csatlakozás,
- ▶ soros terminál–modem (14 400 bps) csatlakozások,
- ▶ szünetmentes tápegység.

Ez tárolja az adatbázisokat, itt futnak a kiszolgáló és karbantartó programok. Ez a gép szolgálja ki mind a külső felhasználókat, mind az Information Bank saját munkatársait a külső igények teljesítése céljából.

A kapcsolat a központi géppel Ethernet-alapú LAN-hálózaton, soros vonalon, telefonvonalon (modem) és X.25-ös csomagkapcsolt hálózaton keresztül tartható.

2. Az adatbázis-kezelő és 4GL fejlesztői környezet részei

- ▶ ADABAS adatbázis-kezelő rendszer,
- ▶ ADABAS Text Retrieval System szövegkezelő rendszer.

Az ADABAS alkalmas különlegesen nagy adattömegek erős tranzakciós terhelés melletti szünetmentes kezelésére. Ezáltal képes a rendszer – különösen a telefonon keresztüli információszolgáltatáskor lényeges – igen rövid válaszidőkre.

- ▶ NATURAL 4GL szoftverprocesszor,
- ▶ NATURAL PREDICT adatkonzisztencia-ellenőrző, dokumentációs és interaktív adatszótárrendszer.

A NATURAL a PREDICT-tel együtt alkalmas nemcsak az új, hanem a már meglévő, vagy harmadik partnertől származó rendszerek integrálására. Egyszeres interaktív HELP és dokumentációs rendszert alkot a teljes felhasználói és fejlesztői környezet számára, és teljes adatkonzisztenciát biztosít az adatbázis szintjén.

3. Adatrögzítő és kiszolgáló munkahelyek hálózatai Szerverek:

- ▶ AT 486/DX 33 MHz IBM PC-kompatibilis számítógép, 8 MB RAM, 423 MB winchester, MVGA-monitor, Ethernet-csatoló+ Novell-szoftver;
- ▶ szünetmentes tápegység.

Munkaállomások:

- ▶ AT 386/SX IBM PC-kompatibilis számítógép, 4 MB RAM, 85 MB winchester, 5 1/4" és 3 1/2" floppy meghajtó, 14" SVGA színes v. monomonitor, Ethernet-csatoló kártya, DOS 5.0 és Windows 3.1 operációs rendszerek;
- ▶ 14 400 bps MNP 5 modem a külső adatbázisok elérésére.

Ezekről a munkaállomásokról egy időben egyszerre érhetők el a DECNET PATHWORKS for DOS hálózati szoftverrel a központi VAX számítógépen futó alkalmazások, és az ott definiált DOS-fájlszerverek, valamint a Novell-szerver, melyen az adat-előkészítő munkálatok folynak.

4. Az X.25 csomagkapcsolt hálózat csatlakozási pont paraméterei

- ▶ adatátviteli sebesség 64 Kb/s,
- ▶ a logikai csatornák száma 32 db.

Ezen keresztül 32 db kétirányú kapcsolat építhető fel a világ bármely más pontjával maximum 64 Kb/s adatátviteli sebességen. Így érjük el a külföldi adatbázisokat és kirendeltségeiket.

Az adatokhoz való hozzáférést a rendszer 365 napon 0–24 óráig német és angol nyelven személyesen, telefonon, telefaxon, telexen és online képes biztosítani (1. ábra).

Az Information Bank mintegy féléves jelenléte a hazai információs piacon számos tapasztalatot eredményezett, amelyek fő vonalai az alábbiak.

A rendszer alapjai jók, de a piac változásait követni, sőt megelőzni kell, ezért bizonyos változtatásokat tervezünk:

- ▶ Befolyásolni kell a magyar piacot, külföldön is elérhetővé kell tenni.
- ▶ Össze kell kapcsolni az elektronikus információszolgáltatást az írott információval. Ezért egy újabb projektet indítottunk el, a *Business Indexet*, melynek beruházási értéke az indulásnál 1 M USD. Ez a kétnyelvű kiadvány terveink szerint 150 ezer példányban, két kötetben fog megjelenni, célja a belső piac szélesítése, valamint a magyar piac külföldi lehetőségeinek feltárása.

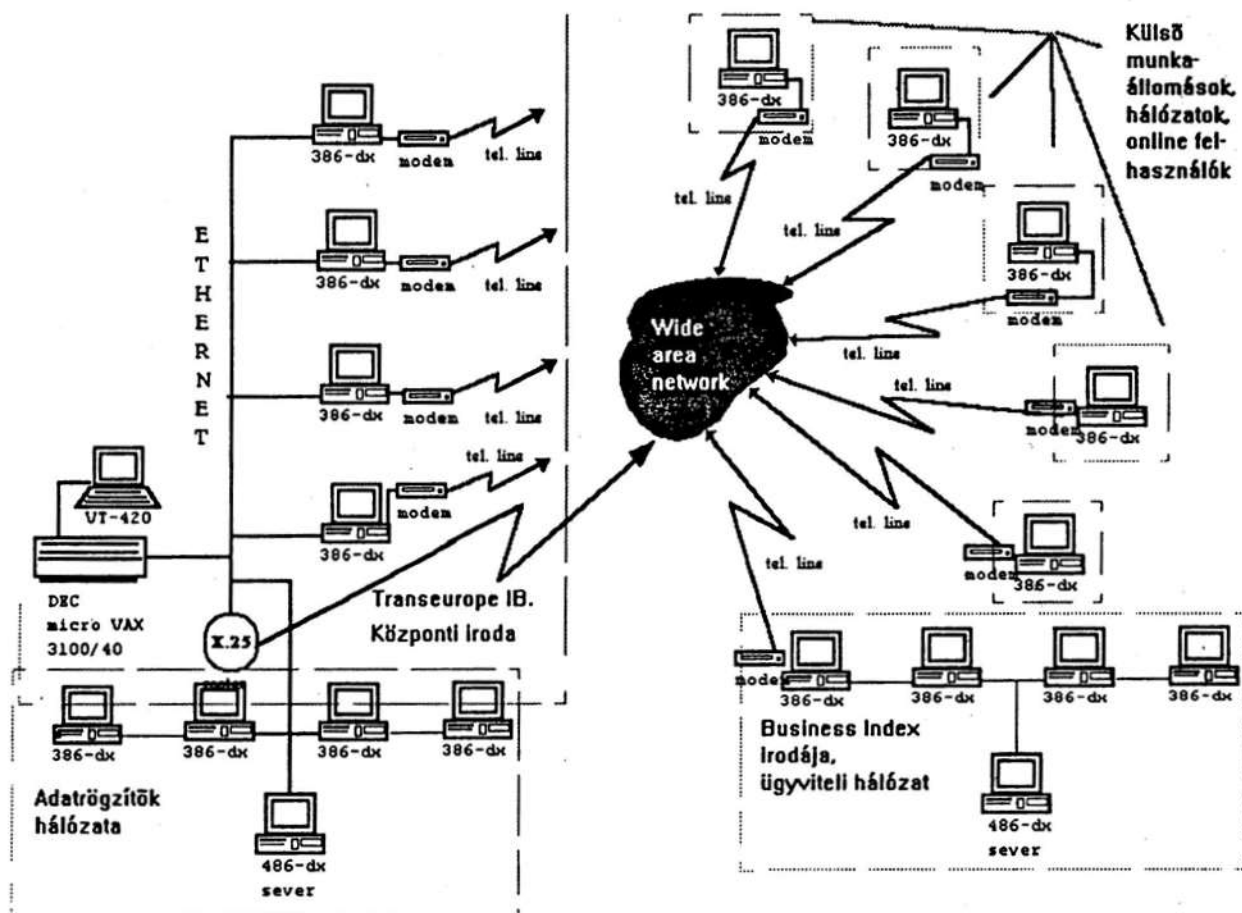
A projekt célja

A magyarországi vállalkozók és vállalkozások, valamint a tevékenységük bejelentésével önállóan működő magánszemélyek minél szélesebb körét felölelő, a hazai hasonló kiadványoknál lényegesen szélesebb adattartalmú, adattáblázataiban kétnyelvű (angol–magyar), általános bevezető és magyarázó szövegeiben pedig a fontosabb európai világnyelvekkel kiegészített, a külföldi üzleti partnerek sokirányú információigényét kielégítő, de ennek ellenére jól áttekinthető, könnyen kezelhető, újszerű tipográfiai megoldású kiadvány megjelentetése, részben ingyenes külföldi és széles körű hazai terjesztése.

A projekt fontos eleme – az Information Bank infrastruktúrájára alapozva – a külföldi kapcsolat-tartásra nem felkészült vállalkozások nemzetközi üzleti kapcsolatainak elősegítése sokirányú, a vállalkozásokat segítő szolgáltatásokkal, valamint a külföldi felhasználók részére a negyedévenként aktualizált adatbázis online hozzáféréseinek biztosítása, illetve a kiadványba helyhiány miatt be nem került információk folytonos telefonszolgálaton keresztül történő angol, illetve német nyelvű közlése.

A projekt várható eredményei az üzleti partnerek szempontjából

A magyarországi vállalkozások legszélesebb körére kiterjedő, és emellett nagy információtartalmú kiadvány jelenik meg. A vállalkozások több adatán kívül a belföldi és külföldi üzleti együttműködési

1. ábra A Transeurope Information Bank számítástechnikai rendszerének sémája

szándékot is meghirdető kiadvány számos kölcsönösen gyümölcsöző együttműködést alapoz meg.

A külföldi olvasó számára könnyen és gyorsan használható, speciális információigényét kielégítő kiadvány kerül az üzleti kapcsolatok közvetítésében kiemelkedő szerepet játszó bel- és külföldi szervezetekhez.

A nemzetközi üzleti kapcsolatokban, infrastrukturális (telefonhiány) vagy szubjektív okokból (pl. nyelvtudás, vagy ilyen irányú szakértelem és tapasztalat hiánya) még be nem kapcsolódott vállalkozások részére jelent rendkívüli lehetőséget az üzleti infor-

mációk – a kiadványon alapuló – szolgáltatásának kínálata.

A kiadványban meg nem jelenő, de online, illetve telefonkapcsolat révén elérhető, minden e szolgáltatást választó cégről olyan széles körű információmennyiség továbbítása (részletes termékkatalógus index alapján is strukturálható módon), ami ismereteink szerint páratlan a magyarországi cégek gyakorlatában.

Vincze Attila
(Information Bank)

A modern információs pálya és szakember szerepéről szóló FID-kötetről

A FID 1992. évi madridi konferenciáján mutatták be a szerkesztők az 1991-ben – a FID Tanácsa kezdeményezésére – létrehozott "Special Interest Group" által *Barbie Keiser* (USA) irányításával készült kötetet, melynek előszavát a FID igazgatója (a holland *Ben G. Goedegebuure*), elemző bevezetőjét a SIG elnöke írta.

E kötet ismertetője egyben az egyedüli középkelet-európai szerzője a vastos, kontinenseket áttekinthető tanulmánygyűjteménynek (Information policy in new circumstances in the region of Central and Eastern Europe, with special regard to Hungary). A tanulmánygyűjtemény három részre tagolódik: